

Tři mýty o novele zákona o zrušení FNM

Parlament ČR dnes schválil Novelu zákona o zrušení Fondu národního majetku. Tato technická novela napravuje aktuální distorzi, kdy stát v důsledku nenaplnění legislativní podmínky deficitu důchodového systému, na rozdíl od minulých let nemůže využít tzv. prostředky z výnosů privatizace (jedná se zejména o aktuální dividendy ČEZ a.s.) v rámci výdajů státního rozpočtu.

Připomínáme, že možnost převádět prostředky z výnosů privatizace do státního rozpočtu byla uzákoněna již od roku 2012. Každoročně tak bylo do rozpočtu převáděno průměrně 10 mld., a to při zachování bezpečného zůstatku na krytí privatizačních výdajů, zejména ekologie. Jedinou podmínkou, která k převodu musí být splněna, je záporné saldo důchodového systému – tj. příjmy vybrané v daném roce na soc. pojistném jsou nižší, než prostředky vyplacené na důchody: Technická podmínka, která v roce 2018 nenastala, protože je systém po mnoha letech v přebytku.

Ministerstvo financí jako zodpovědný hospodář musí tuto absurdní situaci řešit jednoduchou a logickou novelou, která usnadní převádění peněz z jedné státní kapsy do druhé – z privatizačních účtů do státního rozpočtu. Žádné rozpouštění prostředků ani hledání nových zdrojů se rozhodně nekoná. Vzhledem k tomu, že se novela stala předmětem kreativní opoziční kritiky, upozornujeme na tři nejčastější mýty:

1

Vláda chce utratit rezervy

Z privatizačních zdrojů jsou dlouhodobě hrazeny četné vládní projekty. Například již v roce 2007 investovala vláda z tohoto účtu do oblastí nesouvisejících s privatizací (zejména do Státního fondu dopravní infrastruktury) 21 mld. Kč, o rok později to bylo dokonce téměř 34 mld. Kč. Od roku 2012 bylo do státního rozpočtu převáděno průměrně 10 mld. ročně, a to při zachování bezpečného zůstatku na krytí privatizačních výdajů, zejména nejvýznamnější ekologie. Nejedná se ani o prostředky, které by měly sloužit na krytí schodku důchodového účtu. Je třeba si uvědomit, že ve chvíli, kdy jsou prostředky převedeny do rozpočtu, stávají se příjmy státního rozpočtu a jsou k nerozeznání od jiných příjmů rozpočtu, typicky daní.

2

Je ohroženo financování ekologických závazků státu

V současném znění zákona není žádná pojistka, která by zabránila situaci, že veškeré dostupné prostředky na zvláštních účtech budou převedeny například na přípravu průmyslových zón, dopravní infrastrukturu či do rozvoje bydlení. To je ryze na rozhodnutí vlády. Protože účet v tuto chvíli stojí mimo návrh zákona o státním rozpočtu. Navrhovaná novela naopak průmyslové zóny či dopravní infrastrukturu jako výdajové tituly škrtná a ponechává v podstatě jen ekologické závazky, rekultivace a to co přímo souvisí s privatizací. Navíc, usnesením z loňského roku ukládá vláda ministru financí zajistit na ekologii nejméně 4,5 mld. korun ročně. A kdyby se stalo něco nepředvídatelného, jako je například prohra v privatizačním soudním sporu, je tu nově zavedena možnost doplnění chybějících prostředků ze státního rozpočtu. Plnění ekologických závazků je tak schválenou novelou řešeno mnohem lépe, než doposud.

3

Jedná se o účetní trik

Nejde o žádný účetní trik za účelem vylepšení bilance. Hlavním cílem navrhované novely je, aby prostředky, které nebudou využité na krytí privatizačních výdajů, nezůstaly na účtu nečinně ležet, ale aby mohly být smysluplně využity na investiční či sociální potřeby dle aktuálního stavu hospodářství. Tento proces bude transparentní a kontrolovatelný, neboť bude podléhat standardním procesům uplatňovaným při sestavování státního rozpočtu.